

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

Uiteenzetting 16/12/2024 - antwoorden op gestelde vragen

Hieronder vindt u, zoals beloofd, de antwoorden van de Vlaamse Overheid, van Dr Evy Beckers (Project breeding Healthy Pets BHP) en van de VdA op vragen die gesteld werden na de uiteenzetting door Dr Evy Beckers van maandag 16 december 2024. De gebruikte presentatie wordt ook als bijlage aan deze nieuwsbrief meegegeven. De rasverenigingen die dit nog niet zouden gedaan hebben worden gevraagd om dringend hun fokprogramma op te maken en over te maken aan het algemeen secretariaat, dat u bij vragen/problemen altijd mag contacteren.

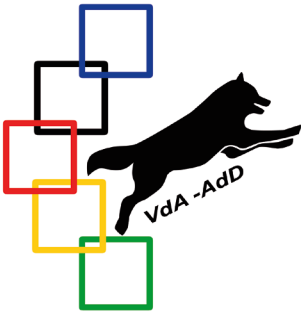
1. Vraag : Alles gaat in op 1 januari 2025 maar er wordt nog heel veel in de toekomst gesproken. Wat gebeurt er effectief op 1 januari 2025 met onze pups /nesten ?

Antwoord Vlaamse Overheid : Er is een uitstel gevraagd voor de aflevering van stambomen voor een periode van 6 maand via een wijzigingsbesluit. Dit betekent concreet dat artikel 8 en 9 van het fokkerijbesluit in werking zouden treden vanaf 1 juli 2025 i.p.v. 1 januari 2025. In tussentijd kunnen de erkenningsaanvragen en fokprogramma's dan verder worden verwerkt en goedgekeurd. Het wijzigingsbesluit hieromtrent is vandaag voor goedkeuring voorgelegd aan het Vlaams Parlement. De documenten kunnen na goedkeuring geraadpleegd worden via de volgende link:
<https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/>.

2. Vraag : Vlaanderen richt zich uitsluitend op de stamboom honden en hun fokkers, op zich goed, maar wat met de handel in buitenlandse pups die al of niet legaal het land worden binnengebracht met al of niet een document dat dan stamboom wordt genoemd?

Antwoord Vlaamse Overheid : Het fokkerijbesluit is niet van toepassing voor honden die geboren worden in het buitenland. Dit dier kan nog verder

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

verhandeld worden met zijn buitenlandse stamboom, mits op duidelijke wijze vermeld wordt dat het hier niet gaat om een stamboom die voldoet aan het fokkerijbesluit.

3. Vraag : Hoe kunnen we vanaf 01/01/2025 voldoen aan een fokprogramma dat nog niet erkend is?

Antwoord Vlaamse Overheid : Indien er geen fokprogramma erkend is voor een ras of variëteit dan kan hiervoor geen stamboom afgeleverd worden.

Antwoord VdA : zie ook vraag 1 : uitstel vermoedelijk tot 1 juli 2025

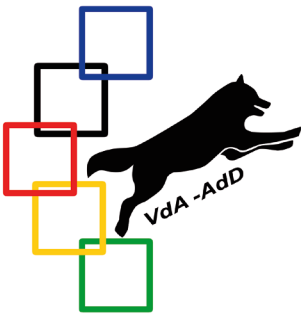
4. Vraag : Er zal een gegevensbank komen, maar die is er nog niet, wat met de gegevens vanaf 01/01/2025 tot die gegevensbank er is?

Antwoord Vlaamse Overheid : de gegevens moeten in eerste instantie geregistreerd worden in de databank van de erkende stamboekvereniging zelf. Op termijn zal de Vlaamse Overheid een databank ontwikkelen, zodat alle gegevens kunnen centraal geraadpleegd worden. Wij zijn hier intussen volop mee bezig.

5. Vraag : Wat gebeurt er met de stamboom van een teef of reu die in Wallonië woont, maar mede eigendom is van een Vlaamse fokker? Wat met zijn/haar pups?

Antwoord Vlaamse Overheid : Indien een stamboom uitgereikt wordt voor een nakomeling die geboren is in Vlaanderen, dan moeten de ouderdieren, ook al zijn deze afkomstig uit het buitenland of een ander gewest, voldoen aan de voorwaarden van het fokprogramma voor dat ras of die variëteit. Ook moet een ouderschapsverificatie gedaan worden. Dit betekent dat dergelijke dieren, indien gebruikt voor de fok voor nakomelingen in Vlaanderen, ook de verplichte testen moeten ondergaan.

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

6. Vraag : Wat met het sperma van reeds overleden reuen die dus de testen niet hebben ondergaan?

Antwoord Vlaamse Overheid : sperma van reuen dat ingevroren is voor 1 januari 2025 mag gebruikt worden voor inseminatie van een teef, op voorwaarde dat de teef de verplichte prestatieonderzoeken heeft ondergaan en dat hieruit een (voorwaardelijk) positief fokadvies kan voortkomen.

Antwoord BHP : Sperma ingevroren vóór 01/01/2025 mag gebruikt worden voor inseminatie van een teef, op voorwaarde dat de teef de verplichte prestatieonderzoeken heeft ondergaan en hiervoor resultaten heeft waaruit een (voorwaardelijk) positief resultaat zou kunnen voortkomen. Bijvoorbeeld: bij heupdysplasie gaat dit om FCI graad A en B of een laxiteitsindex met een minimaal, laag of hoog risico; bij patellaluxatie om graad 0, 1 of 2; bij elleboogdysplasie om graad 0, 1 of 2.

7. Vraag : Wat met de rassen waar geen rasvereniging voor is? Wie stelt het fokprogramma voor?

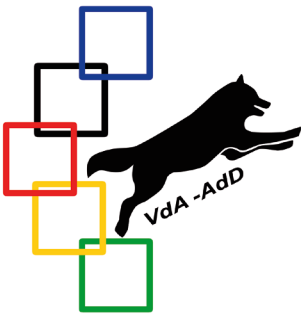
Antwoord Vlaamse overheid : fokprogramma's van rassen kunnen door **elke** erkende stamboekvereniging ingediend worden.

8. Vraag : Wat met de resultaten die opgeslagen zijn in een databank van een ander labo, bijv Embark?

Antwoord BHP : Resultaten van testen uit eender welk genetisch laboratorium kunnen gebruikt worden om in de databank van je stamboomvereniging, en later de centrale databank van de Vlaamse overheid, te plaatsen. DNA-testen die reeds zijn uitgevoerd hoeven uiteraard niet te worden herhaald.

In samenspraak met uw stamboomvereniging, geeft u de resultaten gewoon door aan de erkende vereniging. Zij zijn verantwoordelijk om de resultaten bij

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

te houden in hun eigen databank en aan te voeren in de centrale databank van de Vlaamse overheid, van zodra deze beschikbaar is.

9. Vraag : De data die de fokkers zullen doorgeven, zullen in de gegevensbank toegevoegd worden aan data van kruisingen (designerrassen). Hoe kunnen die data dan nog kloppen?

Antwoord BHP : Enkel honden en katten die met stamboom worden gefokt, zullen in de centrale databank worden geplaatst, aangezien enkel deze dieren onder het fokkerijbesluit vallen. Kruisingen zijn onder de Vlaamse wetgeving verboden en niet-erkende rassen zullen dus ook niet in de centrale databank terechtkomen.

10. Houden jullie ook rekening met de morfologische kenmerken van de rassen (de FCI standaarden?)

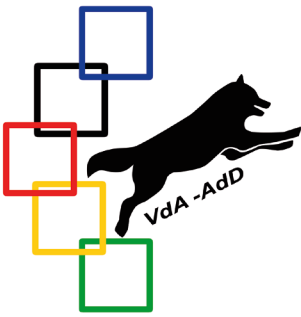
Antwoord BHP : Het fokkerijbesluit is er enkel op gericht om de genetische gezondheid van honden en katten te verbeteren. Er wordt niet gekeken naar rasstandaarden van verschillende instanties.

Bijkomend antwoord VdA : Het is dus aan onze rasclubs om bij het opmaken van hun fokprogramma de FCI rasstandaard als één van de elementen te maken.

11. Vraag : Slechts een handvol ziekten zijn afhankelijk van één gen, de meesten zijn polygenetisch en/of omgevingsgevoelig. Ook de erfelijkheid ervan is in veel gevallen nog niet bekend. Hoe gaan jullie dit oplossen?

Antwoord BHP : De multifactoriële/polygene/complexere aandoeningen waarvoor een onderbouwde screeningsmethode bestaat en waarmee progressie kan worden gemaakt met fokadvies op basis van deze screening, worden opgenomen in de fokprogramma's van de relevante rassen.

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

Er bestaan inderdaad enkele aandoeningen waarvoor dit niet het geval is. In de continuatie van het Breeding Healthy Pets-project zal worden voorzien dat deze “gaten” worden geïdentificeerd en zo goed mogelijk getracht worden om hier een wetenschappelijk onderbouwde oplossing voor te zien, bijvoorbeeld door het uitwerken van een goede screeningsmethode.

12. Vraag : zien jullie geen probleem in het feit dat de genenpool die in de gegevensbank gaat komen eigenlijk enkel over in Vlaanderen geboren puppy's gaat komen. Hoe kan een gegevensbank die van een zo extreem gesloten populatie een grotere genetische diversiteit bereiken?

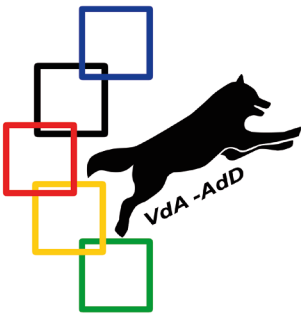
Antwoord BHP : De centrale databank zal in eerste instantie voornamelijk bestaan uit honden en katten geboren in Vlaanderen. Buitenlandse honden en katten die gebruikt worden om Vlaamse nestjes te creëren zullen hier ook in terecht komen. Er wordt naar gekeken om de Vlaamse databank in de toekomst (inter)nationaal uit te breiden, maar hiervoor dient het systeem eerst goed op poten te staan in Vlaanderen.

Dat de centrale databank weinig tot geen informatie biedt over de diversiteit buiten Vlaanderen, heeft echter niet als gevolg dat de genetische diversiteit wordt beperkt. Binnen Vlaanderen zal de selectietool die zal worden gekoppeld aan de databank een snelle hulp bieden om hier een geschikte partner te vinden. Elke fokker is echter helemaal vrij om geschikte partners te vinden in het buitenland. De gegevens van zo een partner kunnen uiteindelijk ook in de databank worden geplaatst.

13. Vraag : wat doe je met dekruen uit landen waar er gewoonweg geen specialist is om de gevraagde testen uit te voeren?

Antwoord BHP : In de meeste gevallen gaat het om onderzoeken die zeker beschikbaar zijn in het buitenland, of voorziet het fokadvies voldoende flexibiliteit om buitenlandse dieren toe te laten. Enkele voorbeelden:

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

Voor alle hartaandoeningen behalve DCM/ARVC bij de hond en HCM bij de kat is een auscultatie voldoende indien er geen hartruis wordt gehoord.

Voor de beoordeling van de meeste gewrichtsaandoeningen is enkel een RX-toestel nodig, iets wat in elk land beschikbaar is.

Voor DNA-testen van autosomaal recessieve aandoeningen mag een ongetest dier gecombineerd worden met een vrij dier.

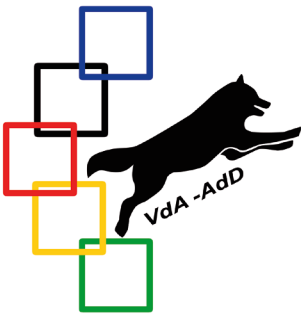
Voor syringomyelie mag enkel niet gefokt worden met een dier indien de hond klinische symptomen heeft. Een buitenlandse hond zonder MRI-scan en zonder klinische symptomen mag dus worden ingezet in combinatie met een categorie 1 hond (en die dus wel een MRI-scan heeft laten uitvoeren).

Verder zijn er ook geen verplichtingen rond specialisaties voor het uitvoeren van de prestatieonderzoeken en mag elke dierenarts deze uitvoeren. Uiteraard raden wij wel aan om screenings uit te voeren bij dierenartsen die hiervoor 1) voldoende kennis bezitten en 2) in bezit zijn van de nodige materialen.

Tot slot zijn aandoeningen die zijn opgenomen als verplicht in de rasfiches aandoeningen waar absoluut aan moet worden gewerkt en een belangrijk probleem vormen voor de gezondheid van het ras. Indien er in een land absoluut de mogelijkheid niet bestaat om te testen voor een specifieke aandoening die als verplicht is opgenomen in de rasfiche, dan kan hier inderdaad niet mee worden gefokt.

14. Vraag : het BHP programma legt de nadruk op genetische diversiteit die wordt berekend adhv ISAG 2020 met 230 SNPs, wat met rassen waarbij er veel meer SNPs zijn, bv. 220.000 SNPs adhv. GeneSeek Genomic Profiler (GGP)?

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

Antwoord BHP : In eerste instantie zal op de genetische diversiteit worden gewerkt op basis van een beperking van inteelttoename per generatie. Dit gebeurt op basis van stamboomberekeningen. De volgende regel wordt voorzien:

- De inteeltcoëfficiënt (COI) van een nakomeling mag maximum 1% hoger zijn dan de gemiddelde COI van beide ouders berekend op minimum 3 generaties.

Hoe bereken je dit? Je berekent eerst de COI van beide ouders, op basis van minimum drie generaties. Vervolgens neem je hiervan het gemiddelde. Hierna reken je de COI uit van de pup/kitten uit deze combinatie op dezelfde wijze. Deze bestaat dus uit minimum vier generaties en mag max. 1% hoger liggen dan het gemiddelde van de ouders.

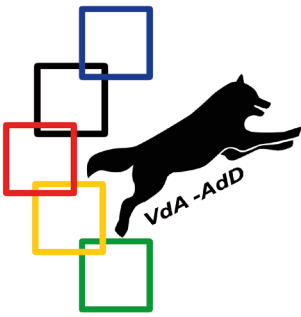
Voorbeeld: reu/kater heeft een COI van 2% en de teef/kattin een COI van 4%, beiden berekend over 3 generaties. Dit geeft een gemiddelde COI van 3%. De nakomeling mag dan maximaal een COI van 4% hebben, berekend over 4 generaties.

- Zijn er minder dan 3 generaties van de ouders gekend, dan is de combinatie enkel toegestaan als er geen gemeenschappelijke voorouders zijn langs zowel vaders- als moederskant. Alle fokadviezen voor de verplichte testen moeten dan positief zijn.

Er zal echter ook onderzocht worden om SNPs mee te nemen in de genetische diversiteit. Hierbij zal onder meer gekeken worden naar hoe we verschillende soorten en hoeveelheden SNPs kunnen integreren alsook verschillende soorten berekeningen, zoals % heterozygositeit en runs of homosity (ROHs).

Voor dit kan worden geïntegreerd, moeten er echter nog onderzoek gebeuren. In elk geval blijven de berekeningen op basis van stambomen belangrijk, aangezien enkel deze een voorspelling kunnen maken van een toekomstige generatie.

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

15. Vraag : als er een selectietool komt, MOET deze ook compatibel zijn met bestaande tools bij andere laboratoria, multi-SNPs en WGS bij universiteiten wereldwijd. En op de wishlist, rekening houdend met het Dog Genome Project bij NIH / Oxford University? Denk aan tped en tfam files van Embark, komt er ook een overeenkomst met Genoscooper/Wisdom Panel? Zonder connectie met bestaande zaken is elke Vlaamse tool waardeloos

Antwoord BHP : Bij de ontwikkeling van de centrale databank zal rekening worden gehouden met de meest voorkomende dataformaten voor genetische gegevens.

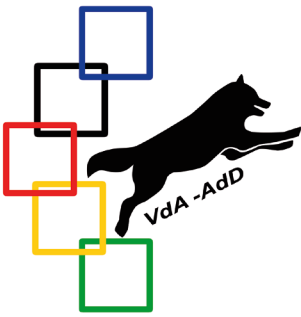
16. Vraag : dus als ik het goed begrijp wordt de heuplaxiteit pas toegepast op honden geboren in 2025. Honden geboren in 2024 mogen nog gewoon HD getest worden?

Antwoord BHP : Een laxiteitsopname is enkel verplicht voor honden en katten geboren vanaf 01/01/2025. Dieren die hiervoor geboren zijn, zijn niet verplicht om een laxiteitsopname te laten uitvoeren. Afhankelijk van welk soort prestatieonderzoek de ouders hebben ondergaan, zijn er 3 mogelijke scenario's voor het fokadvies. Mogelijke resultaten voor dit prestatieonderzoek zijn terug te vinden op de website van Breeding Healthy Pets.

Honden met een C-score of hoger en zonder laxiteitsopname worden niet meer toegelaten in de fok. Voor deze honden wordt aangeraden om wel een laxiteitsopname uit te voeren. Honden met een laxiteitsindex t.e.m. 0,69 kunnen namelijk wel nog worden ingezet in combinatie met een hond met laxiteitsindex onder de 0,50.

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

17. Vraag : Waar is de lijst met dierenartsen te vinden voor de laxiteit te testen?

Antwoord BHP : Op dit moment worden veel cursussen voorzien voor het uitvoeren van de laxiteitsopname. De lijst met dierenartsen die deze opleiding hebben gevolgd en een examen hebben afgelegd is ter beschikking op de website van ORSAMI van de Faculteit Diergeneeskunde van de UGent: <https://www.orsami.be/nl/laxiteitstechniek-heupdysplasie-hond-vet>.

18. Vraag : welke commissies (beoordelingen) voor HD & laxiteit aanvaarden jullie van het buitenland?

Antwoord BHP : Op heden zijn er geen wettelijke beperkingen opgelegd over welke dierenartsen prestatieonderzoeken mogen uitvoeren. Elke dierenarts mag dus resultaten voor prestatieonderzoeken genereren. Er moet ook niet verplicht via bepaalde commissies worden gegaan, in het binnen- noch buitenland.

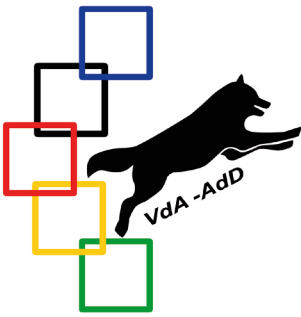
19. Vraag : waarom is Vlaanderen hier überhaupt op zijn eentje mee gestart en is dit geen federale kwestie geworden ?? het is zo voor fokkers al moeilijk genoeg als je het goed wil doen, dat je ook nog eens met verschillende regelingen gaat zitten in de verschillende gewesten. En de broedfokkers die zonder stamboom fokken, zullen alweer victorie kraaien

Antwoord VdA : Dit is nu éénmaal het gevolg van een doorgedreven federalisering waarbij deze bevoegdheden apart aan Vlaanderen en Wallonië toegewezen werden.

20. Vraag : Het is voor rasverenigingen toch gewoonweg niet mogelijk om elk hun eigen stambomen te gaan uitdelen. Het is vaak al moeilijk om vrijwilligers te vinden, laat staan om alle administratie die daar zal bij komen te gaan doen.

Antwoord VdA : Daarom dat de VdA probeert als coördinerende vereniging probeert erkend te worden.

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

21. Vraag : bovendien moeten ze ook eens gaan kijken hoe ze dit aanpakken, want GDPR gewijs stel ik mij hier toch best wel wat vragen bij. Uiteindelijk zou je als eigenaar het beslissingsrecht moeten hebben over de gegevens van je hond.

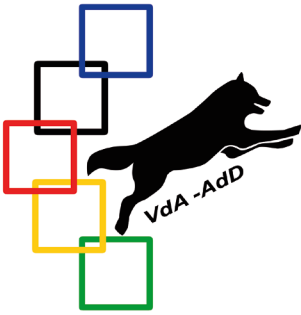
Antwoord VdA : De GDPR slaat enkel op persoonsgegevens, niet op de gegevens van dieren. Enkel de gegevens van de hond zullen vrijgegeven worden.

22. Vraag : Moet er met VHL gewerkt worden? op onderzoeksgebied is de labo of choice Laboklin want die zijn gelinkt aan de universiteit van Bern waar het onderzoek voor ons ras wordt gedaan. Op de site van vhl zie ik niet de prijzen die vermeld stonden op de presentatie

Antwoord BHP : Fokkers zijn vrij in hun keuze om een laboratorium te kiezen waar ze DNA-testen laten uitvoeren. In het kader van het Breeding Healthy Pets (BHP)-project werd echter een overeenkomst gesloten met het Dr. Van Haeringen Laboratorium (VHL Genetics) om gunstige prijzen te voorzien voor DNA-testen aan hondenfokkers. Hiervoor werd een BHP-portaal opgericht. Deze is niet bereikbaar via de normale webshop van vhl, maar via <https://bhp.combibreed.com/>. Door via dit portaal testen aan te vragen, geeft u toestemming aan VHL Genetics om de DNA-analyse en bijkomende informatie te delen met KU Leuven en UGent voor wetenschappelijk onderzoek en met een deelnemende organisatie naar keuze. Op die manier wordt de dataverzameling in kader van het project vergemakkelijkt.

Antwoord VdA : Men heeft de vrije keuze van Labo, het contract met VHL is enkel afgesloten om op die manier de prijs te kunnen drukken. Op onze vraag, en op onze kosten, kan u nu via een dropdown uw rasclub binnen de VdA aanduiden om de afgesproken prijs te verkrijgen.

Vergadering der Afgevaardigden vzw
Assemblée des Délégués asbl
van de/du/der
Koninklijke Kynologische Unie St-Hubertus
Union Royale Cynologique Saint-Hubert
Königlichen Kynologischen Union Sint Hubertus

Algemeen Secretaris VdA/Secrétaire-Général AdD/ Generalsekretär Dv: Laurent Johnny.

23. Vraag : worden de rasprofielen nu samen gesteld op basis van data van 'stamboom'rashonden? (frequentie van zaken die voorkomen binnen een ras bijstellen bv, adhv 'stamboomhonden'? of 'alle honden' die moeten doorgaan voor het ras. prevalentie? Op basis van stamboomrashonden' of 'alle honden' die ervoor moeten doorgaan? Of worden de profielen die dan voorgelegd/goed gekeurd worden aan/door overheid samen gesteld door de rasverenigingen? Misschien haal ik wat termen door mekaar, rasfiches, profielen, fokprogramma's..

Antwoord VdA : De fokprogramma's die wij overmaken aan de Vlaamse overheid zijn opgemaakt door de rasverenigingen en dus per definitie op basis van data van stamboomhonden.

24. Vraag : hoe kunnen wij te weten komen of onze rasclub de rasfiche heeft ingediend ?

Antwoord VdA : contact opnemen met de rasvereniging of het algemeen secretariaat van de VdA

